

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Haacht Station te WESPELAAR

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	12179
Instelling	Vrije Basisschool - Haacht Station
Directeur	Hilde DE CORT
Adres	Neysetterstraat 3 - 3150 WESPELAAR
Telefoon	016-60.25.71
Fax	016-60.96.81
E-mail	school.haacht-station@dynamo7.be
Website	www.haachtstation.be
Bestuur van de instelling	Vrije Basiss. Haacht-Station
Adres	Neysetterstraat 3 - 3150 WESPELAAR
Scholengemeenschap	Dynamo 7
Adres	Werchtersesteenweg 38 - 3150 HAACHT
CLB	Vrij CLB Haacht-Keerbergen
Adres	Molenstraat 42 - 3140 KEERBERGEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	27-04-2015, 28-04-2015, 30-04-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	30-04-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	29-05-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Eddy LAMBERTS
Teamleden	Bettina NAUDTS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: vaststellingen wiskundige initiatie en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	19
4.2 Loopbaanbegeleiding	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	27
6.1 Wat doet de school goed?.....	27
6.2 Wat kan de school verbeteren?	27
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	28
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	29
9 ADDENDUM	30

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool 'De Wieltjes – Haacht Station' situeert zich in Wespelaar, een deelgemeente van Haacht. Ze is gelegen langs een belangrijke verbindingsweg tussen Haacht en Brussel. De school heeft niet echt een eigentijdse uitstraling (oudere klasgebouwen, containerklassen, ...) maar compenseert dit met een groot aanbod aan ruimten waar de kinderen volop kunnen spelen en bewegen. De school beschikt tevens over een polyvalente zaal die heel wat mogelijkheden biedt. Door de aanwezigheid van een keuken, een bar, sport- en turnaccommodatie, ... is deze ruimte multifunctioneel inzetbaar. Zowel de school als allerlei parochiale verenigingen maken er gebruik van als refter, gym-, sport-, feest- of vergaderzaal. Naast de school bevindt zich een vestigingsplaats van een buitenschoolse kinderopvang, wat voor de school een extra troef betekent naar ouders die voor hun kinderen langere opvang nodig hebben.

Op basis van het vooronderzoek van 20 april 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden wiskundige initiatie en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor de leergebieden wiskunde en muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering, de loopbaanbegeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

In het kader van het algemeen beleid behartigt de directeur de dagelijkse leiding van de school. Als eindverantwoordelijke neemt zij voornamelijk de administratieve en algemeen organisatorische werking van de school op zich. Opmerkelijk is dat zij op pedagogisch-didactisch vlak bijna geen initiatieven ontwikkelt om vernieuwingen doelgericht door te voeren en haar leerkrachtenteam hierbij aan te sturen. Het zijn vooral de geëngageerde leerkrachten die ervoor zorgen dat de school op onderwijskundig niveau een zekere kwaliteit haalt en daardoor de uitstraling van een competente school naar de buitenwereld toe behoudt. Hun kindgerichte en stimulerende aanpak overtuigt menige ouder terecht om voor deze school te kiezen. De schoolleiding heeft nog een weg af te leggen om jaarlijks voldoende didactische middelen te voorzien zodat de leerkrachten alle kinderen volop kansen kunnen bieden om onder meer te meten, te wegen, te tellen, te knutselen, muziek te spelen en ICT-vaardigheden op te doen. Tevens liggen er voor de schoolleiding nog heel wat mogelijkheden om, in het kader van integrale kwaliteitszorg, de leerlingresultaten en de bevindingen uit tevredenheidsenquêtes aan te grijpen om in kaart te brengen wat al goed loopt en welke pijnpunten de school gericht moet wegwerken. Ze moet er eveneens over waken dat het leerkrachtenteam de onderwijstijd optimaal benut.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in de kleuterafdeling de resultaten voor wiskundige initiatie en in de lagere afdeling de resultaten voor muzische vorming niet voldoen aan de verwachtingen van de overheid. De school heeft, voor wat deze twee leergebieden betreft, nog een hele weg te gaan. De leergebieden wereldoriëntatie in de kleuterafdeling en wiskunde in de lagere afdeling voldoen wel.

In de kleuterafdeling organiseren de kleuteronderwijzers binnen aantrekkelijke thema's gevarieerde leeractiviteiten. Door de geïntegreerde manier van werken realiseren zij horizontale samenhang tussen verschillende leergebieden. De kleuters krijgen oefenkansen om via manipuleren, experimenteren en exploreren de wereld te verkennen. Erg waardevol zijn de initiatieven die bij de kleuters de denkontwikkeling, de zelfwerkzaamheid en de zelfsturing stimuleren en de activiteiten die de kleuters vertrouwd maken met verschillende aspecten van tijd, techniek, natuur, ruimte, milieu en gezondheid. Er liggen duidelijke groeikansen door de efficiëntie van de plannings-, observatie- en bewakingsinstrumenten te verhogen in functie van graduele opbouw én van een doelgericht werken. Tevens vraagt het leerplan wiskundige initiatie binnen elke klaspraktijk naar een efficiënte uitwerking.

In de lagere afdeling realiseren de onderwijzers voor het leergebied wiskunde een breed, samenhangend en evenwichtig onderwijsaanbod. De onderwijzers werken de lessen wiskunde met grote zorg uit en hebben hierbij oog voor een degelijke instructie, functionele opdrachten en remediëring. Er liggen onder meer nog opportuniteiten bij de uitwerking van een extra aanbod aan ondersteunende initiatieven waarbij de leerlingen al handelend en verwoordend meer inzicht kunnen verwerven in meten en metend rekenen. Tevens liggen er nog kansen om vanuit foutenanalyses te differentiëren in onder meer contractwerk of andere vormen van zelfstandig werk. Voor het leergebied muzische vorming is het opvallend dat de onderwijzers weinig zicht hebben op de visie en de doelen van het leerplan. Globaal gezien is het aanbod in de verschillende klassen beperkt en is het weinig dekkend voor het bereiken van alle leerplandoelen. Het leerkrachtenteam heeft behoefte aan nascholing en overleg wil het vanuit doordacht opgebouwde lessen bereiken dat alle muzisch-creatieve talenten van de leerlingen evenwichtig tot ontwikkeling komen. Aanvullend hebben de onderwijzers nood aan gelijkgerichte afspraken om de muzische competenties van kinderen op een kwaliteitsvolle manier te kunnen evalueren en erover te kunnen rapporteren.

Het kwaliteitsonderzoek van de deskundigheidsbevordering wijst uit dat de schoolleiding hieromtrent een visie en bijhorende afspraken uitschreef. Directie en leerkrachten engageren zich om jaarlijks deel te nemen aan een aantal teamgerichte nascholingen die de bedoeling hebben om de school op pedagogisch-didactisch vlak verder te stroomlijnen. Ook individuele nascholingen zijn mogelijk en laten toe dat de leerkrachten zich op persoonlijk vlak kunnen verrijken. Het vormt voor de schoolleiding nog een werkpunt om ten behoeve van de leerkrachten een traject uit te tekenen met daarop alle vernieuwende initiatieven waaraan het hele team op korte, middellange en lange termijn zal werken. Het is tevens nog geen traditie om interne en externe expertise in te schakelen en uit te wisselen om zo van elkaar of van anderen te kunnen leren.

Het kwaliteitsonderzoek naar de loopbaanbegeleiding wijst uit dat het schoolteam inspanningen levert om het leertraject van elk kind doorheen de school op te volgen. Het team zet onder meer sterk in op de scharniermomenten in de schoolloopbaan van elke leerling (overgang kleuter – lager én lager – secundair) en op eerstelijnszorg. De leerkrachten missen echter aansturing, structureel overleg en formele overgangsgesprekken om de huidige zorgwerking meer optimaal te laten verlopen. Een efficiënte aanpak en remediëring van leer- en ontwikkelingsachterstanden heeft nog heel wat ontwikkelingsperspectief. Het laagdrempelig karakter van de school draagt ertoe bij dat iedereen er zich welkom voelt. De goede contacten met de ouders zorgen ervoor dat eventuele leer- en ontwikkelingsproblemen in onderling overleg een oplossing krijgen. Het leerlingvolgsysteem heeft nog groeimarge door er, uitgaande van de principes van handelingsgericht en handelingsplanmatig werken, meer vorm en structuur in aan te brengen.

Het onderzoek naar de overige erkenningsvoorwaarden en regelgeving toont aan dat de schoolleiding de onderzochte onderwijsreglementering respecteert.

De onderwijsinspectie formuleert voor de erkenningsvoorwaarden op onderwijskundig vlak zowel voor de kleuter- als voor de lagere afdeling een gunstig maar beperkt eindadvies. Dat betekent dat de inspectie binnen drie schooljaren terug langskomt om na te gaan of de school de tekorten voor wiskundige initiatie (kleuterafdeling) en muzische vorming (lagere afdeling) heeft weggewerkt.

Omwille van een ontoereikend dynamisch risicobeheersingsbeleid krijgt de school van de onderwijsinspectie een ongunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH). De systematische zorg voor de kwaliteit van de BVH faalt. De school kent haar tekorten onvoldoende. Tevens ontbreekt het de school aan voldoende daadkracht om gekende tekorten consequent en efficiënt weg te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

- Loopbaanbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in onvoldoende mate na. De kleuteronderwijzers zorgen niet voor een volledig, samenhangend en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod waarbij ze rekening houden met alle leerplandoelen. Het leerplan vormt niet of nauwelijks het uitgangspunt om activiteiten in het kader van dit leergebied vorm en inhoud te geven. Tekenend is dat een gericht aanbod omtrent de verwerving van essentiële wiskundige begrippen erg leerkrachtafhankelijk is en dat activiteiten gericht op meten, ordenen, vergelijken, rangschikken, ... veeleer weinig doelgericht aan bod komen. Tevens ontbreken efficiënte plannings-, observatie- en bewakingsinstrumenten waardoor de mogelijkheden van de kleuteronderwijzers om doelgericht te observeren, te evalueren en te remediëren erg beperkt, zo niet onbestaande, zijn. Opmerkelijk is dat sommige klasleerkrachten de onderwijstijd niet optimaal aanwenden waardoor ze kansen onbenut laten om alle ontwikkelingsdoelen optimaal na te streven.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. De geïntegreerde manier van werken binnen thema's die nauw aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kleuters, zorgt voor een natuurlijke samenhang met de andere leergebieden. Het onderwijsaanbod is voor alle domeinen van het leergebied vrij evenwichtig samengesteld. Het aanbod biedt eveneens voldoende variatie zodat de kleuters vanuit een explorerende en onderzoekende houding de wereld kunnen ontdekken.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: vaststellingen wiskundige initiatie en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Binnen gevarieerde thema's zorgen de kleuteronderwijzers voor een onderwijsaanbod dat afgestemd is op de leef- en belevingswereld van de kleuters. De themakeuze gebeurt op basis van de jaarkring of sluit aan bij de interesses van de kleuters. In sommige klassen krijgen de kleuters enige inspraak bij de inhoudelijke invulling van de thema's.

Door de thematische werking bekomen de kleuteronderwijzers, tot op zekere hoogte, horizontale samenhang tussen de leergebieden wiskundige initiatie en wereldoriëntatie enerzijds en de andere leergebieden anderzijds.

De meeste kleuteronderwijzers visualiseren het thema nadrukkelijk in het klasbeeld. Ze vullen het thema concreet in onder meer met een themahoek, boeken, prenten en allerlei ondersteunende materialen. Binnen dit kader liggen er voor de kleuteronderwijzers nog opportuniteiten door de hoeken meer doordacht aan te vullen met materialen nodig voor het bereiken van vooropgestelde themadoelen.

Voor de afbakening van het concrete onderwijsaanbod binnen elk thema vertrekken de kleuteronderwijzers meestal vanuit activiteiten. Hieraan koppelen

ze een aantal ontwikkelingsaspecten die ze selecteren uit een koepeleigen referentiekader. Het is nog geen gewoonte om op basis van de bijhorende concordantielijst de ontwikkelingsaspecten af te zetten tegenover de leerplandoelen. Opvallend is dat het hoofdstuk 'Poorten naar de leerplandoelen' in het referentiekader tot nu toe niet of nauwelijks onderwerp uitmaakte van formeel overleg. De kleuteronderwijzers hebben dan ook nog een weg af te leggen om zich de leerplandoelen, vooral die met betrekking tot wiskundige initiatie, toe te eigenen.

Door een gebrek aan duidelijke afspraken omtrent de planningsdocumenten hebben de kleuteronderwijzers geen duidelijk zicht op wat de andere collega's, dit geldt ook voor duopartners, tijdens hun lessen concreet doen.

Naast hun agenda zijn enkele kleuteronderwijzers in het bezit van hoekenfiches of van fiches over vaak weerkerende activiteiten. Het is opmerkelijk dat de agenda en de fiches op dit ogenblik geen complementair karakter hebben. Hierdoor zijn ze weinig bruikbaar om binnen het globale onderwijsaanbod dominante themadoelen af te bakenen.

Het ontbreekt de kleuteronderwijzers eveneens aan leerlijnen of aan een degelijk bewakingssysteem waarmee ze kunnen garanderen dat ze alle leerplandoelen over de klassen heen al dan niet bereiken. Momenteel zijn er zelfs duidelijke breuklijnen merkbaar in de graduele opbouw van het onderwijsaanbod. Tevens ontwikkelde het kleuterteam nog geen initiatief om hiaten in het aanbod in kaart te brengen of om overlappingsen op te sporen.

Alle kleuteronderwijzers leveren inspanningen om de kleuters zowel wiskundige begrippen als begrippen gerelateerd aan wereldoriëntatie (tijd en ruimte) bij te brengen. Toch bestaan er weinig afspraken om deze begrippen systematisch en gradueel opgebouwd aan bod te laten komen. De huidige manier van werken is veeleer vrijblijvend, intentioneel en weinig samenhangend. Het leerkrachtenteam staat weinig stil bij het feit dat dit gevolgen kan hebben voor het verdere wiskunde-leren in de lagere afdeling.

In enkele klassen hebben de kleuteronderwijzers oog voor uitdagende, betekenisvolle en denkstimulerende opdrachten en spelen. Tijdens de lesactiviteiten bieden zij de kleuters kansen om op een speelse manier inzicht te verwerven in eenvoudige wiskundige probleemsituaties of om rekenvaardigheden in te oefenen.

Ondanks deze goede initiatieven liggen er in alle klassen nog groeikansen om, vooral voor wiskundige initiatie, in een afdoend aanbod te voorzien. Sommige kleuteronderwijzers beschikken zelfs niet over een relevant kader als basis om de wiskundige activiteiten af te stemmen op de leeftijd van hun kleuters. Bovendien is er in de meeste klassen geen permanent aanbod aan materialen waarmee de kleuteronderwijzers de kleuters op wiskundig vlak kunnen prikkelen en leergierig maken. Hoeken die erop gericht zijn om kleuters al handelend en in een realistische context te laten exploreren en experimenteren met meten, wegen, vergelijken, rangschikken, tellen, ruilend rekenen, spiegelen.... hebben in de meeste klassen, in functie van actief leren, nood aan meer uitdaging. Vooral de zand- en watertafel, de winkel- en de rekenhoek hebben nood aan reflectie. Dit laatste geldt ook voor het weinig effectief gebruik van de groeimeter. Tevens liggen er voor de kleuteronderwijzers nog uitdagingen om de kleuters tijdens de activiteiten meer verwoordingskansen te geven zodat deze meer

inzicht bekomen in gedane handelingen en gebruikte begrippen.

De kalenders zijn in de meeste klassen op elkaar afgestemd en kennen een graduele opbouw. Het dagelijks gebruik zorgt ervoor dat de kleuters inzicht verwerven in tijd. Hierbij gaat in ruime mate aandacht uit naar onder meer 'ervaren van tijd, situeren in de tijd, opeenvolging in de tijd, vooruit- en terugblikken'.

De kleuteronderwijzers gebruiken de kalenders meestal doordacht en slagen erin om meerdere leerplandoelen die betrekking hebben op 'tijd' geïntegreerd en gevarieerd na te streven. Tevens hanteren enkele kleuteronderwijzers, weliswaar de een al wat meer dan de andere, verschillende toestellen (klokken, zandlopers, time-timer,...) waarmee de kleuters tijd kunnen beleven.

Een voorstelling van cyclische tijd ontbreekt in de meeste klassen.

De kleuteronderwijzers bevorderen de mobiliteits-, milieu- en gezondheidseducatie en geven de kleuters impulsen om op hun niveau te leren over menselijke en maatschappelijke thema's. Om aan deze educaties en thema's een levensechte invulling te geven, benutten en verkennen de kleuteronderwijzers, samen met hun kleuters, occasioneel de onmiddellijke en verdere schoolomgeving. Tijdens deze uitstappen maken de kinderen kennis met aspecten van de natuur, onder meer ook met het cyclisch verloop ervan. Hierbij staan beleving en verwondering centraal.

Van bij de jongste kleuters gaat er op een speelse manier aandacht naar specifieke doelen binnen verkeer. De kleuters krijgen op de speelplaats kansen om hun fietsbehendigheid te vergroten. Tijdens de leeruitstappen leren de oudste kleuters zich als een veilige voetganger te gedragen en eenvoudige verkeersafspraken na te leven.

Meerdere kleuteronderwijzers bieden specifieke activiteiten aan die betrekking hebben op het domein 'techniek'. Met levensechte voorwerpen en materialen creëren ze voor de kleuters oefenkansen om hen zo stilaan vertrouwd te maken met de wereld van techniek.

De klasleerkrachten stimuleren de zelfwerkzaamheid en de zelfsturing van de kleuters door het oordeelkundig gebruik van onder meer een keuzebord, stappenplannen, modellen... en door het aanbrengen van pictogrammen en hoekaanduidingen in het klasbeeld. Verschillende organisatievormen bevorderen het 'leren kiezen'.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

In alle klassen is een assortiment aan ontwikkelings- en spelmaterialen aanwezig, vaak aangekocht met financiële middelen van de kleuteronderwijzers zelf.

Toestellen en materialen om te meten, te wegen, te tellen (ook terugtellen en verder tellen), te vergelijken, ... zijn veeleer op beperkte schaal aanwezig. In sommige klassen zijn hierdoor de mogelijkheden van de kleuters om er tijdens het zelfstandig spel gebruik van te maken beperkt.

In deze school is het nog geen evidentie dat de kleuteronderwijzers alle materialen die nodig zijn om de ontwikkelingsdoelen te bereiken in voldoende mate ter beschikking gesteld krijgen van de schoolleiding.

Als de ICT-apparatuur het toelaat krijgen de kleuters in sommige klassen kansen om onder meer functionele oefeningen en spelletjes op een computer uit te voeren.

De aanwezigheid van cijfer- en getalbeelden in het klasbeeld heeft nog groeimarge.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De meeste kleuteronderwijzers baseren zich voor beide leergebieden op eigen, algemene observaties om zich een beeld te vormen van de ontwikkeling van de kleuters. Bij de opmaak van de weekplanning is het nog geen traditie om concrete doelen voorop te stellen nodig om de kleuters gericht te kunnen opvolgen. De geformuleerde ontwikkelingsaspecten in de agenda's van de kleuteronderwijzers zijn vaak te algemeen geformuleerd om bruikbaar te zijn in functie van doelgericht observeren, evalueren en remediëren. Tevens voorzien de kleuteronderwijzers in hun weekplanning niet structureel een evaluatie- en remediëringmoment.

Het kleutervolgsysteem bevat weinig aanzetten naar graduele opbouw. Het is bovendien onvolledig en grofmazig waardoor het amper bruikbaar is om ontwikkelingsproblemen bij kleuters te detecteren en op te volgen. Momenteel is de kans vrij groot dat er tijd verloren gaat vooraleer problemen bij kleuters aan het licht komen en gericht bijgewerkt raken.

Bij de oudste kleuters gebruiken de klasleerkrachten de resultaten van enkele genormeerde toetsen om sommige kleuters bij te werken.

Met een puzzelvolgsysteem brengen de kleuteronderwijzers per klas de puzzelvaardigheden van hun kleuters in kaart. Het systeem laat niet toe om de vorderingen van de kleuters doorheen de hele kleuterafdeling op te volgen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kleuteronderwijzers hechten veel belang aan een open communicatie met de ouders. Wekelijks briefen zij hen onder meer over het belangstellingscentrum, de geplande uitstappen of over belangwekkende activiteiten. De ouders kunnen zich zo een beeld vormen van het onderwijsaanbod.

Vanuit hun bekommernis voor het welbevinden en de betrokkenheid van elke kleuter hebben de kleuteronderwijzers oog voor een kindvriendelijk klasklimaat. Tevens draagt hun kindgerichte en stimulerende begeleidingsstijl ertoe bij dat elke kleuter zich op een positieve wijze aangesproken voelt om zich verder te ontwikkelen.

Wekelijks komen de kleuteronderwijzers samen om informeel informatie uit te wisselen over onder de invulling en concretisering van geplande belangstellingscentra. Bij gebrek aan gerichte leiding maken zij van dit overleg slechts sporadisch gebruik om nieuwe initiatieven uit te werken op pedagogisch-didactisch vlak.

Opmerkelijk is dat bijna alle kleuteronderwijzers ervaren dat het kleuteronderwijs in deze school achterop dreigt te raken ten opzichte van andere scholen. Zij voelen een duidelijk gemis aan beleidsinitiatieven nodig om de vernieuwingen, die al enige tijd lopende zijn in andere scholen, ook hier bespreekbaar te stellen en eventueel te implementeren. Het leerkrachtenteam mist eveneens aansturing en opvolging vanuit de directie of de zorgcoördinator om te komen tot meer gelijkgerichtheid en verticale samenhang op basis van uniforme afspraken.

Noch de directeur, noch de zorgcoördinator zijn voldoende vertrouwd met de eigenheid van het kleuteronderwijs om het kleuterteam adequaat richting te geven en op te volgen.

Wel doet de schoolleiding sinds kort een beroep op de pedagogische begeleider

om op basis van zijn expertise tot meer afstemming te komen onder meer op het vlak van planning en doelgericht werken.

Opvallend is dat in sommige klassen heel wat onderwijstijd verloren gaat, zelfs tot een uur per dag, aan toiletbezoek, koekjes eten, jassen aan- en uitdoen, het vroegtijdig verlaten van de klaslokalen, Het vormt dan ook een duidelijk werkpunt voor de school om de onderwijstijd optimaal aan te wenden in functie van het kunnen bereiken van alle ontwikkelingsdoelen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is evenwichtig, samenhangend en gradueel opgebouwd. De onderwijzers ondersteunen de leerlingen met allerlei zorgverbreedende maatregelen zodat ze optimale kansen krijgen om de wiskundige basiscompetenties te verwerven. De evaluatiepraktijk is representatief en vrij volledig.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Om hun onderwijsaanbod te plannen en te concretiseren, nemen de onderwijzers de jaarplanning van hun onderwijsleerpakket grotendeels integraal over. Ze gaan ervan uit dat de consequente toepassing van dit uniforme leerpakket de realisatie van het leerplan waarborgt. Tevens verwachten ze dat hierdoor de graduele opbouw en de samenhang binnen het wiskundeonderwijs gegarandeerd zijn. De onderwijzers gaan flexibel om met het leerpakket en passen soms lessen of de didactische aanpak ervan aan. Zo zijn er klaseigen accenten, onder meer voor klokkezen, of worden moeilijke leerstofonderdelen meer uitgebreid dan voorgesteld in het leerpakket aangeboden.

Enkele onderwijzers vergeleken het aanbod in het leerpakket met de verwachtingen van het leerplan en kunnen vrij precies aangeven welke leerstof essentieel is en welke niet.

De school denkt na over mogelijkheden om het domein meten te optimaliseren. Er liggen nog groeikansen onder meer bij de organisatie van meetstands en -circuits om zo het aanbod aan reële meetoefeningen te verhogen.

De meeste onderwijzers stimuleren bij hun leerlingen de gewoonte om bij het maken van rekenoefeningen via 'schatten' of 'het maken van een proef' na te gaan of een oplossing wel realistisch is.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

In de meeste klassen zijn voldoende basismaterialen aanwezig om de leerlingen via manipuleren en verwoorden tot de vooropgestelde inzichten te laten komen. Toch is het een werkpunt voor de school om materialen die nodig zijn om te meten, te wegen, te vergelijken ... (zie materialenlijst in het leerplan) in voldoende mate ter beschikking te stellen van de onderwijzers. Momenteel kopen de onderwijzers met eigen middelen vaak zelf dergelijke noodzakelijke materialen aan.

De aanwezigheid in het klasbeeld van referentiematen, wandplaten, algoritmen of rekenstrategieën waar de leerlingen visueel kunnen op terugvallen onder meer bij zelfstandig werk, is leerkrachtafhankelijk. Wel maakten de onderwijzers over de klassen heen duidelijke afspraken omtrent het gebruik van referentiematen.

Met het oog op het bekomen van meer gelijkgerichtheid kunnen de onderwijzers hieromtrent enkele bijkomende afspraken maken.

De onderwijzers maken weinig gebruik van ondersteunende digitale leermiddelen (computers, beamer, ...) om wiskundige vaardigheden, inzichten en begrippen tijdens de lessen verder in te oefenen, te verruimen of te remediëren. Dit komt omdat de huidige ICT-apparatuur duidelijk aan actualisering en uitbreiding toe is.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Met methodegebonden toetsen, eigen toetsen en de toetsen van het leerlingvolgsysteem bewaakt de school de resultaten voor wiskunde. De meeste onderwijzers gaan bij de verbetering van toetsen de oorzaak van fouten na. Deze onderwijzers slagen erin om op leerlingenniveau bepaalde problemen af te bakenen en om bijkomende zorgondersteuning te organiseren.

In het kader van interne kwaliteitszorg ontwikkelde de school nog geen systematiek om tegenvallende resultaten diepgaand te analyseren en te laten resulteren in passende bijsturingen op leerkracht- en schoolniveau. Het is opvallend dat de schoolleiding de resultaten die de leerlingen behaalden op de koepelgebonden eindtoetsen niet communiceert naar het leerkrachtenteam.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Uit de lesobservaties blijkt dat de meeste onderwijzers de leerinhouden aanreiken vanuit een functionele context en hierbij oog hebben voor werkvormen die actief leren mogelijk maken. Soms bieden zij de leerinhouden ook vanuit een probleemstelling aan. Tevens baseren de onderwijzers zich op de instructietaal zoals aangereikt in het onderwijsleerpakket. Zij geven zo hun leerlingen onder meer houvast bij het correct verwoorden.

De onderwijzers nemen hun verantwoordelijkheid op om leerlingen met een zorgvraag te ondersteunen. De klassen met veel leerlingen krijgen sowieso extra ondersteuning van een zorgleerkracht die een helpende hand komt toesteken. Kinderen die moeilijkheden ondervinden, krijgen van hen de nodige aandacht. De onderwijzers bieden extra oefeningen aan, geven verlengde instructie of maken gebruik van de remediërings- en uitbreidingsoefeningen in het onderwijsleerpakket. Indien wenselijk, mogen de leerlingen bij het zelfstandig oplossen van oefeningen gebruik maken van een sticordi-maatregel (bv. rekenkaarten, ...) of van een onthoudboekje . Voor leerlingen met een duidelijke ontwikkelingsvoorsprong voorzien sommige onderwijzers geregeld extra uitdagende oefeningen.

Sommige onderwijzers vinden tijdens de instructie- en inoefenfasen een goede verhouding tussen klassikale, individuele en groepsworkvormen. De onderwijzers bieden hun leerlingen zo meer mogelijkheden om met behulp van materialen of gerichte opdrachten bepaalde onderdelen grondig in te oefenen. Vormen van gedifferentieerde instructie komen voor maar op beperkte schaal.

Eveneens organiseren de onderwijzers onder de vorm van zelfstandig (contractwerk) of van hoekenwerk voor hun leerlingen bijkomende (in)oefenmomenten om taken af te werken of om de leerinhouden verder te automatiseren en te verwerken. Niet alle onderwijzers wenden deze werkvormen aan om, uitgaande van foutenanalyses, te differentiëren in de aangeboden oefeningen. Vaak krijgen alle leerlingen dezelfde oefeningen aangeboden. Tevens hebben de onderwijzers niet allemaal al de gewoonte om tijdens zelfstandig of hoekenwerk tijd vrij te maken om leerlingen met specifieke zorgnoden te remediëren. In enkele klassen geven de onderwijzers de remediëringsoefeningen gewoon mee naar huis onder de vorm van huistaak.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate. Zij baseert haar onderwijs te weinig op de visie en de doelen van het leerplan.

Een evenwichtig, samenhangend en gradueel opgebouwd aanbod binnen alle domeinen van dit leergebied ontbreekt. Een aantal domeinen, waaronder 'media', krijgen binnen de wekelijkse muzische activiteiten slechts op minieme wijze aandacht. Bovendien heeft het leerkrachtenteam de aanzetten in het leerplan om de muzisch-creatieve verwezenlijkingen van de leerlingen te evalueren en erover te rapporteren nog niet verkend.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De afgelopen jaren ontwikkelde de directeur geen initiatieven om het leerkrachtenteam competentier te maken met betrekking tot de realisatie van de leerplandoelen binnen het leergebied 'muzische opvoeding'. Hierdoor zijn de meeste onderwijzers haast niet vertrouwd met de visie (muzische grondhouding, creëren en beschouwen) en de inhoud van dit leerplan.

Bij de planning van het aanbod zijn de leerplandoelen nauwelijks richtinggevend waardoor de onderwijzers binnen hun klas geen dekkend aanbod kunnen garanderen. Bovendien ontbreekt een leerlijn die de continuïteit, de volledigheid en de gradatie van het aanbod over de klasgroepen heen moet waarborgen. Tevens is een dergelijke leerlijn nodig om onder meer hiaten in het totale aanbod op te sporen en weg te werken. De school mist zo kansen om vanuit eenzelfde visie didactische werkvormen, expressievormen en technieken op elkaar af te stemmen, aan te vullen en te verrijken.

Uit de analyse van de planningsdocumenten blijkt dat de lessen muzische opvoeding, vaak omwille van organisatorische redenen, geregeld wegvallen. Hierdoor is de reële onderwijstijd gelimiteerd, wat een invloed heeft op de mogelijkheden om alle leerplandoelen te bereiken.

De meeste onderwijzers gaan bij de planning van het wekelijkse aanbod aan muzische activiteiten uit van eigen competenties, interesses en van haalbaarheid. Meestal maken zij ook een inschatting of een geplande activiteit boeiend en leuk is voor de leerlingen. In hun zoektocht naar geschikte onderwerpen raadplegen zij onder meer eigen bronnenboeken of het internet.

De verschillende werkvormen en technieken die de onderwijzers binnen elk domein kunnen aanwenden om een breed aanbod te garanderen, zijn amper gekend. Toch wijzen de bijgewoonde activiteiten in sommige klassen op goed uitgewerkte initiatieven, maar deze wegen niet op tegen het veeleer summiere aanbod in andere klassen. Er liggen groeikansen om de verschillende deelleerplannen, vooral dat van 'media', diepgaand te verkennen en om specifieke (vaak technische) doelen te verduidelijken. Niet alle onderwijzers begrijpen immers de inhoud en draagwijdte van sommige leerplandoelen.

De onderwijzers hebben weinig zicht op elkaars werking. Op schoolniveau is er geen overzicht met wat er in elke klas rond muzische opvoeding gebeurt.

'Beeldopvoeding' vormt op de klasvloer duidelijk het meest vertrouwde domein. Het tentoongestelde leerlingenwerk maakt duidelijk dat de leerlingen nog vaak naar een voorbeeld werken. Veelal missen de werkjes authenticiteit en creativiteit. Slechts in enkele leergroepen krijgen de leerlingen in functie van vrije vormgeving geregeld kansen om uitgaande van impressies en ervaringen op een creatieve wijze om te gaan met materialen en technieken. Wel wisselen de

onderwijzers af in twee- en driedimensionaal werk. Heel af en toe komen ook groepswerken voor.

In de meeste klassen blijft muzikale opvoeding beperkt tot liedjes zingen en ritmes spelen. Er liggen groeikansen bij het toepassen van de leerplandoelen omtrent het duiden van en het gericht leren luisteren naar diverse muzieksoorten.

De domeinen 'muzikale opvoeding, dramatisch spel, bewegingsexpressie, muzisch taalgebruik en media', komen in mindere mate aan bod en zijn sterk leerkrachtafhankelijk.

Om de lessen muzische vorming te verlevendigen, mogen de leerlingen af en toe een toneelvoorstelling bijwonen of kunnen ze tijdens de jaarlijkse muzische namiddag proeven van een ruimer aanbod aan werkvormen, technieken en expressievormen. Dank zij deze activiteiten, weliswaar onbeduidend in aantal, krijgen de lessen muzische opvoeding een extra dimensie en krijgen de kinderen meer kansen om zich breed en veelzijdig te ontwikkelen. Globaal gezien organiseert de school weinig uitstappen die erop gericht zijn om de leerlingen te laten kennismaken met kunst en cultuur.

In een aantal klassen wenden de onderwijzers geregeld bewegingstussendoortjes aan zodat de leerlingen zich even kunnen ontspannen na een intens lesgeheel.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over een sober assortiment knutsel- en andere verbruiksmaterialen waar de onderwijzers gebruik van kunnen maken om hun leerlingen, in de aanloop naar muzisch-creatief werk, mee te laten experimenteren. De onderwijzers kopen frequent materialen aan met eigen financiële middelen omdat het beschikbare budget ontoereikend is.

Ter ondersteuning van de lessen muziek beschikt de school slechts over een bescheiden aanbod aan muziekinstrumenten. Vooral klankinstrumenten ontbreken.

De mogelijkheden van de school om muzisch-creatieve processen of verwezenlijkingen met foto's of op film vast te leggen, zijn begrensd. Zo is er voor de onderwijzers maar één fototoestel en is er geen camera of 'tablet' beschikbaar.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De school is op zoek naar een goede manier om de muzisch-creatieve verwezenlijkingen van de leerlingen op een valabele manier te evalueren en erover te rapporteren. Leerlingen die cognitief minder sterk zijn maar over uitgesproken muzische talenten beschikken, vinden in het rapport weinig erkenning voor hun competenties.

Een eenduidige visie om de talenten van de leerlingen naar waarde te schatten en om de competenties en de verworven muzische vaardigheden van de leerlingen per domein in kaart te brengen, ontbreekt. Het team heeft de visie op en de kenmerken van een goede evaluatie binnen muzische vorming, zoals onder meer opgenomen in het leerplan, nog niet echt bestudeerd. Het gebruik van alternatieve evaluatievormen en/of procesgerichte evaluaties die uitgaan van vooraf vastgelegde zorgvuldig gekozen doelen, staat nog aan het begin van een ontwikkelingstraject.

De onderwijzers stellen de creaties van hun leerlingen regelmatig in de klas

tentoon. In mindere mate maken zij ook gebruik van gangen en traphallen om leerlingenwerk voor een breder publiek te etaleren. Hierdoor ademt de school niet echt een muzische sfeer uit.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers zorgen allen voor een veilig klasklimaat dat voor de leerlingen essentieel is om muzische competenties te kunnen ontwikkelen. De onderwijzers zijn attent voor de ondersteuning van leerlingen met minder muzische talenten. Met gerichte interventies bevorderen zij bij hen het zelfvertrouwen, de eigenwaarde en verminderen zij faalangst.

De school doet zelden een beroep op externe expertise waardoor de leerlingen slechts geringe kansen krijgen om onder vakkundige begeleiding hun talenten te ontwikkelen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Sommige onderwijzers beschikken over waardevolle muzische capaciteiten. Het is echter in deze school nog geen traditie om interne expertise uit te wisselen om zo het aanbod in elke klas te verruimen en te verrijken. Tevens schakelt de school de expertise van bepaalde onderwijzers maar in beperkte mate of met een te klein bereik in met het oog op het bevorderen van de deskundigheid van het hele leerkrachtenteam.

Heel wat onderwijzers tonen zich bereid om nascholing te volgen. Dit schooljaar sloten de gevolgde nascholingen vooral aan bij persoonlijke interesses of hadden ze tot doel om de eigen muzische competenties te vergroten. Nascholingen met het oog op het meer vertrouwd raken met het leerplan en/of met de bedoeling om het aanbod te verruimen en te verrijken, werden in mindere mate gevolgd.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school faalt in het systematisch opsporen van tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH). Doordat de school onvoldoende de tekorten kent waaraan ze moet werken, mist ze de waakzaamheid die nodig is om ongunstige veranderingen in haar leer- en werkomgeving op te merken. Ze beschikt daardoor niet over de vereiste informatie om planmatig en doelgericht tekorten weg te werken.

Voor zover deskundige ondersteuning onder de vorm van een samenwerking met de interne en externe dienst wel beschikbaar is, leidt deze samenwerking niet altijd tot een verbetering van de tekorten. Het verklaart waarom plannen zoals het globaal preventieplan en het jaaractieplan te weinig inspelen op tekorten die specifiek zijn voor de instelling en waarom bepaalde tekorten blijven aanslepen. De uitwerking van het plan mist doelgerichtheid en bovendien is er voor meerdere verbeteracties onduidelijkheid over het vereiste budget om ze uit te voeren. Dit veroorzaakt, in combinatie met een opvallend uitstelgedrag, onzekerheid over de effectieve beheersing van alle vastgestelde tekorten.

Een cultuur waarbij, na melding van een tekort, op korte termijn door de schoolleiding acties worden ondernomen om het tekort weg te werken, ontbreekt. Dat laat zich in belangrijke mate voelen in de feitelijke situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en het zorgt voor onaanvaardbare situaties (een te klein klaslokaal voor de kinderen van de eerste kleuterklas (slechts 36 m² voor 26 kleuters (norm is 52 m²)), geen aparte toiletten voor het personeel/bezoekers, een gebrekkige hygiëne in de keuken, onvoldoende comfortvoorwaarden in sommige containerklassen, een avondse traphal, voetbaldoelen die niet in de grond verankerd werden, ...).

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er meerdere tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van BVH. Ondanks het feit dat de preventieadviseur al het nodige doet om tekorten in kaart te brengen en te signaleren aan de

schoolleiding, raken deze niet of nauwelijks opgelost. Zo werden onder meer de vermelde tekorten in het brandpreventieverslag (juni 2008) en in het keuringsverslag van de elektrische installaties (februari 2014) nog steeds niet verholpen. Een aantal verplichte controles (ladders, sporttoestellen, ...) werden niet uitgevoerd. Noodzakelijke documenten ontbreken of zijn onvolledig (inventaris producten met gevaarlijke eigenschappen, veiligheids- en gezondheidskaarten, pictogrammen, indienststellingsverslagen, veiligheids- en instructiekaarten, ...). Tevens wordt de preventieadviseur weinig of niet betrokken bij het aankoop- en indienststellingsbeleid en is er in de school niet altijd een hulpverlener aanwezig.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting alle gebouwen van de school. De vaststellingen van de preventieadviseur en van andere deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen grotendeels overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte.

De instelling krijgt een ongunstig advies voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de ontbrekende systematiek in het opsporen van tekorten, de gebrekkige beheersing van vastgestelde tekorten en de feitelijke situatie op vlak van BVH, wekt het beleidsvoerende vermogen in de instelling weinig vertrouwen. Een nauwgezette opvolging van de verbetering van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving is nodig. Dat vereist deskundige analyse, advies en daadkracht van het schoolbestuur.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Het schoolteam werkte een visie uit omtrent het nascholingsbeleid. In deze visie zijn onder meer afspraken terug te vinden over individuele en teamgerichte nascholingen én over nascholingen op het niveau van de scholengemeenschap. Via een nascholingsplan tracht het schoolteam deze visie te concretiseren. Het plan sluit tevens aan bij de in onderling overleg gekozen prioritaire werkpunten waaraan het schoolteam wil werken.

Ondersteuning Sinds kort doet de directeur een beroep op de knowhow van de pedagogische begeleider van het eigen net. Hij ondersteunt momenteel de kleuteronderwijzers om de plannings-, observatie- en bewakingsinstrumenten te optimaliseren. De school maakt zo eindelijk weer gebruik van de mogelijkheden die er zijn om het onderwijs op pedagogisch-didactisch vlak mee te laten evolueren met vernieuwingen en ideeën die leven binnen de koepel waar de school deel van uitmaakt.

De zorgcoördinator is van start gegaan met de realisatie van een ortho- en mediatheek. Zij beschikt momenteel al over een aantal materialen en naslagwerken nodig om passend te kunnen inspelen op leer- en ontwikkelingsproblemen.

Pedagogisch-didactische tijdschriften zijn voor de leerkrachten niet of nauwelijks voorhanden.

Jaarlijks organiseert de scholengemeenschap bijeenkomsten waarop onder meer de zorgleerkrachten en de directies de kans krijgen om schooloverstijgend initiatieven uit te werken en om expertise te delen met elkaar.

Doeltreffendheid Om de agenda van de personeelsvergaderingen te ontlasten, krijgt het leerkrachtenteam via een nieuwsbrief geregeld informatie over de praktische en organisatorische aspecten van het schoolleven. Deze manier van werken heeft als voordeel dat er tijdens de personeelsvergaderingen ruimte vrijkomt om meer pedagogisch-didactische onderwerpen aan bod te laten komen en uit te diepen. Toch zijn de leerkrachten vragende partij om tijdens de personeelsvergaderingen nog meer tijd uit te trekken voor de bespreking van onderwijskundige thema's. Tevens is het nog geen gewoonte om in de verslagen van de personeelsvergaderingen duidelijk te noteren welke afspraken er werden gemaakt en wie, wat, tegen wanneer zal doen.

Naast de teamgebonden nascholingen is er ruimte voor deskundigheidsbevordering van individuele leerkrachten. De directeur zorgt ervoor dat allen goed op de hoogte zijn van het nascholingsaanbod. Het is nog geen traditie dat de directeur op basis van functioneringsgesprekken de persoonlijke professionaliseringsbehoeften van alle teamleden in kaart brengt en hierop inspeelt. Wel houdt de directeur een overzicht bij van alle door hen gevolgde nascholingen.

Het is lovenswaardig dat alle (kleuter)onderwijzers geregeld gebruik maken van

de nascholingsinitiatieven om hun eigen competenties te verhogen. De leerkrachten die een nascholing volgden, krijgen tijdens een personeelsvergadering of tijdens informeel overleg ruimte om de nieuw opgedane kennis te delen met alle andere collega's.

De directeur volgt de leerkrachten vooral op vanuit informele contacten en via korte doorloopbezoeken. Formele klasbezoeken om onder meer na te gaan in hoeverre de leerkrachten gemaakte afspraken nakomen of in welke mate de nascholingsinitiatieven een effect hebben op klasvloer, gebeuren erg uitzonderlijk. Hierdoor ontbreekt een basis voor gerichte bijsturingen van het professionaliseringsbeleid.

Werkvormen om leren van of met elkaar mogelijk te maken via hospiteren, collegiale visitaties en in mindere mate ook via leerbezoeken aan andere scholen, hebben nog duidelijk groeipotentieel. De meeste teamleden doen wel beroep op de kennis en de vaardigheden van collega's om het eigen handelen te optimaliseren. Vooral collega's binnen dezelfde graad werken nauw samen en benutten formele en informele overlegmomenten om de klaswerking op elkaar af te stemmen en om ervaringen en competenties uit te wisselen. Verschillende leerkrachten maken gebruik van de mogelijkheden die digitale informatiebronnen bieden om ideeën op te doen voor de uitbouw van de eigen onderwijspraktijk.

Ontwikkeling Groeimarge is er nog door alle vormingsactiviteiten en werkpunten schematisch voor te stellen ten behoeve van alle leerkrachten. Op die manier krijgt het team zicht op de vernieuwingsinitiatieven waarvan de implementatie bezig is of die op korte, middellange en lange termijn wachten op uitwerking. Het is tevens nog geen verworvenheid om bij de afbakening van werkpunten, behoeften en prioriteiten onder meer te vertrekken vanuit de analyse van outputresultaten of vanuit een sterktezwakteanalyse.

Er liggen nog groeikansen om met het leerkrachtenteam de leerplandoelen van een aantal leergebieden en leergebiedoverschrijdende eindtermen formeel te verkennen en conform met de bijhorende visie verder te implementeren.

De school benut tevens nog niet alle mogelijkheden om experts uit de eigen rangen in te schakelen bij het deprivatiseren van aanwezige expertise.

4.2 Loopbaanbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft geen expliciet uitgeschreven visie op loopbaanbegeleiding maar meerdere bestaande visieteksten (schoolvisie, zorgvisie, ...) verwijzen naar aspecten die te maken hebben met loopbaanbegeleiding.

De schoolleiding voert geen bewust beleid om het aantal zittenblijvers te beperken. Toch valt op dat er amper leerlingen zijn die een leerjaar hebben moeten overdoen. Tevens gebeuren er relatief weinig verwijzingen naar het buitengewoon onderwijs.

De meeste leerlingen komen regelmatig naar school. Problemen met betrekking tot kleuterparticipatie en langdurig ongewettigde afwezigheden komen weinig voor.

De aandacht die de school besteedt aan de scharniermomenten in de schoolloopbaan van de leerlingen is sterk. Zo neemt de school diverse initiatieven die een vlotte doorstroming van de leerlingen tussen verschillende niveaus (van kleuter naar lager én van lager naar secundair onderwijs) garanderen.

Ondersteuning De meeste leerkrachten volgen de schoolloopbaan van de leerlingen op door middel van eigen observaties en met behulp van de resultaten op toetsen. Zij brengen alle essentiële gegevens samen in een recent opgestart elektronisch leerlingvolgsysteem. Om dit systeem operationeel te maken heeft de zorgcoördinator de laatste maanden heel wat tijd gespendeerd aan de invoer van allerlei beschikbare gegevens. De afspraak is dat de leerkrachten nu, voorafgaand aan elk MDO (MDO staat voor MultiDisciplinair Overleg), zelf relevante informatie inbrengen of aanvullen.

Het vormt nog een werkpunt voor de school om naast het MDO andere vormen van formeel zorgoverleg te organiseren zodat de leerkrachten de vorderingen van alle kinderen bespreekbaar kunnen stellen. Tijdens het MDO is er namelijk maar tijd om maximum drie à vier kinddossiers per klas door te nemen. Tevens liggen er mogelijkheden om van deze extra overlegmomenten gebruik te maken om de zorgwerking per klas geregeld te evalueren en indien nodig ook bij te sturen.

De klasleerkrachten staan zelf in voor de organisatie en de uitvoering van de eerstelijnszorg en nemen hun verantwoordelijkheid, om leerlingen met een zorgvraag extra hulp te geven, plichtsbewust op. Zij kunnen hierbij rekenen op ondersteuning van zorgleerkrachten. Vooral in de kleuterafdeling en in de grootste klassen van de lagere afdeling krijgen de klastitularissen heel wat extra hulp, vooral tijdens de wiskunde- en de taallessen. Toch valt op dat de school de zorgleerkrachten niet altijd even efficiënt inzet en dat daardoor kansen verloren gaan om snel en efficiënt in te spelen op leer- of ontwikkelingsproblemen. Dit is vooral merkbaar in de kleuterafdeling.

Bij markante ontwikkelingsproblemen informeert de school de ouders, gaat de klasleerkracht of de zorgcoördinator samen met hen dieper in op de problematiek en maken ze in onderling overleg verdere afspraken. Het laagdrempelig karakter van de school bevordert de contacten met de ouders en maakt het mogelijk om bij problemen samen snel naar gepaste oplossingen te zoeken.

Voor leerlingen met specifieke moeilijkheden past het team in overleg met de ouders soms een sticordi-maatregel toe (sticordi is de afkorting van stimuleren, compenseren, remediëren, differentiëren, dispensereren), ook tijdens een toets.

Een aantal klasleerkrachten zorgt er eveneens voor dat leerlingen met ontwikkelingsvoorsprong geregeld uitbreidingsoefeningen aangeboden krijgen zodat ook zij, via deze stimulerende activiteiten, leerwinst kunnen maken.

Om een vlotte overgang te bewerkstelligen van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar organiseert de school integratieactiviteiten waarbij de kleuters kennis kunnen maken met de werking en de klasleerkrachten van het eerste leerjaar. Het is in deze school opvallend dat de klaspraktijk van beide leerjaren inhoudelijk (onthaalmoment, kalenders, hoeken- en contractwerk, takenbord, schrijfhouding....) sterk op elkaar is afgestemd. Voor de kleuters komt de

klaswerking herkenbaar over wat de overgang vergemakkelijkt.

Er is nog enige groeimarge bij het maken van afspraken omtrent het gelijkgericht gebruik van cijfer- en getalbeelden.

De onderwijzer van het zesde leerjaar bereidt de overstap naar het secundair onderwijs voor met onder meer infomomenten en gerichte klasactiviteiten. De leerlingen en hun ouders maken zo kennis met het vervolgonderwijs.

Doeltreffendheid

De school gebruikt vooral in de lagere afdeling de genormeerde toetsen van Cito (Cito staat voor Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling) om de vorderingen van de leerlingen adequaat te kunnen analyseren en interpreteren. De bijhorende foutenanalyses creëren voor de onderwijzers mogelijkheden om gerichte ondersteuning te organiseren.

Bij de overgang van het ene naar het andere leerjaar krijgen de klasleerkrachten informatie over de beginsituatie van hun nieuwe leerlingen. Het vormt nog een werkpunt voor de school om deze gegevensuitwisseling formeel te laten verlopen. Mede door het ontbreken van formele overgangsgesprekken, maar ook omdat verschillende klasleerkrachten bij de start van een nieuw schooljaar de gegevens in het leerlingvolgsysteem niet of nauwelijks raadplegen, gaat er tijd verloren om leerlingen met een duidelijke zorgvraag verder te helpen in hun ontwikkelingstraject. Nochtans zou alle informatie over de beginsituatie van de leerlingen hen in staat moeten stellen om snel en afdoend in te spelen op bepaalde leer- of ontwikkelingsproblemen die een oorsprong kenden in een vorig leerjaar.

Enige nuancering is hier op zijn plaats door aan te geven dat het leerlingvolgsysteem, weliswaar handig in gebruik en gemakkelijk raadpleegbaar voor het hele leerkrachtenteam, weinig gestructureerd is. Hierdoor kunnen de klasleerkrachten in het systeem moeilijk essentiële informatie terugvinden. Groeikansen liggen er dan ook door naast algemene info over elk kind ook ruimte te voorzien waarin het zorgteam overzichtelijk kan noteren wat de zorgvraag is van het kind, wie wat gaat doen tegen wanneer om aan die zorgvraag tegemoet te komen én op te nemen of de zorginterventies al dan niet effect hadden (= volgens de principes van handelingsgericht en handelingsplanmatig werken). Meerdere (kleuter)onderwijzers geven aan dat ze de meerwaarde van het huidige systeem niet inzien en er weinig gebruik van maken als basis om de zorgwerking in hun klas aan te sturen.

De zorgcoördinator zet haar expertise vooral in op schoolniveau en in mindere mate op leerling- en leerkrachtniveau. Nochtans liggen er voor haar vooral op deze niveaus nog kansen om, onder meer op basis van doelgerichte observaties in de kleuterafdeling en op basis van leerlingenresultaten in de lagere afdeling, initiatieven te ontwikkelen waarmee ze het pedagogisch en het didactisch handelen van de klasleerkrachten kan optimaliseren. Tevens kan zij hen zo versterken in hun rol als eerstelijnsheleper.

Momenteel gaat er noch van de directeur, noch van de zorgcoördinator initiatief uit om de gehele zorgwerking, zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling, aan te sturen. Vooral in de kleuterafdeling missen de kleuteronderwijzers gerichte ondersteuning, wellicht te verklaren doordat noch de directeur noch de zorgcoördinator grondige kennis hebben van en interesse tonen voor het kleuteronderwijs.

Geregeld organiseert de school een bevraging onder de leerlingen om onder

meer hun welbevinden in kaart te brengen en op te volgen. Tevens namen de oudste leerlingen deel aan een externe tevredenheidsenquête waarmee de school de resultaten kan afzetten tegenover het Vlaamse gemiddelde. Verwonderlijk is dat de school zeer weinig doet met de resultaten en daardoor geen zicht heeft op het reële welbevinden van de kinderen. De schoolleiding creëert te weinig kansen om de conclusies met het hele team te bespreken en hierover te reflecteren.

De laatste jaren ontvingen bijna alle leerlingen op het einde van het zesde leerjaar een getuigschrift basisonderwijs. Tevens krijgt elke leerling een vrijblijvend 'studieadvies' en een BaSO-fiche. Op deze fiche wordt ten behoeve van de secundaire scholen extra relevante informatie over de leerling opgenomen.

Ontwikkeling De school maakt weinig gebruik van de mogelijkheden die het leerlingvolgsysteem biedt om volgljsten af te drukken. Nochtans kunnen deze lijsten een hulp betekenen bij het opvolgen van de vorderingen van de leerlingen over de leerjaren heen of kunnen ze op klasniveau bepaalde problemen aan het licht brengen.

Kenmerkend voor deze school is dat er nauwelijks aparte leertrajecten (of andere vormen van curriculumdifferentiatie) zijn voor leerlingen die het moeilijk hebben en vroegtijdig dreigen uit te vallen. Dergelijke trajecten kunnen evenwel een meerwaarde betekenen bij het motiveren en stimuleren van deze leerlingen om de eindtermen alsnog te behalen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het dagelijks beleid van de school ligt in handen van een directeur die vooral op administratief en algemeen organisatorisch niveau de school draaiende houdt. Op pedagogisch-didactisch vlak ontwikkelt de directeur nauwelijks initiatieven nodig om de school mee te laten evolueren met de laatste inzichten op goed hedendaags onderwijs. Het is nochtans haar taak om ook op dit vlak de nodige daadkracht te tonen en haar leerkrachtenteam aan te sturen en op te volgen. Aansturing en opvolging zijn immers nodig om ideeën en initiatieven doel- en gelijkgericht uit te werken én op kwaliteitsvolle wijze te implementeren in de klaspraktijk.

Als verantwoordelijke voor het dagelijks beleid van de school heeft de directeur, meer dan anderen, zicht op de sterke en minder sterke punten van de school. Toch neemt zij weinig concrete maatregelen om de zwakke punten systematisch weg te werken. Tekenend is dat de schoolprioriteiten al jaren dezelfde zijn. Dit betekent dat de directeur de afgelopen jaren heel wat kostbare tijd liet verloren gaan om pijnpunten aan te pakken en er een oplossing voor te zoeken.

Adequate beslissingen met het oog op de verdere ontwikkeling van de school op pedagogisch-didactisch vlak blijven uit. Hierdoor groeit het aantal onafgewerkte initiatieven wat met zich meebrengt dat de onduidelijkheid voor de leerkrachten alsmaar toeneemt. Meerdere leerkrachten voelen zich hierdoor niet goed in hun vel. Ze zijn meestal alleen op elkaar aangewezen om meer afstemming te bekomen in aanpak en gradatie van lesinhouden.

Er liggen dan ook expliciete groeikansen bij het uitwerken van een planning waarmee alle leerkrachten zicht krijgen op alle vernieuwingen die ze als team op korte, middellange en lange termijn zullen aanpakken én afwerken.

De geëngageerde leerkrachten fungeren momenteel als motor bij het op koers houden van deze school. Zij tonen heel wat vernieuwingsbereidheid en voelen zich allen erg verantwoordelijk om de school verder uit te bouwen in functie van het welzijn van de kinderen.

Tevens zijn zij bereid om samen te werken, overleg te plegen en om elkaar te ondersteunen. Het is dan ook onbegrijpelijk dat de directeur van deze collegiale sfeer geen gebruik maakt om onderwijsvernieuwingen bespreekbaar te stellen en om te zetten in concreet haalbare acties.

Bovendien houdt de directeur weinig voeling met wat er in de verschillende klassen leeft en weet zij zinvolle initiatieven slechts op beperkte schaal naar waarde te schatten. Schouderklopjes geven aan individuele leerkrachten is voor haar nog een werkpunt.

Visieontwikkeling Het schoolteam maakte er onlangs werk van om vanuit de meer algemene schoolvisie een aantal concrete visieteksten te ontwikkelen waarin bepaalde onderdelen van het schoolleven een inhoudelijke toelichting kregen (zorgvisie, visie op nascholing, anti-pestbeleid). Deze teksten zijn echter van recente datum en hebben op dit ogenblik weinig of geen impact op het leer- en leefklimaat in de school. Ze werden veelal opgesteld vanuit verantwoordingsperspectief, eerder dan vanuit een aanvoelen dat ze een houvast kunnen betekenen bij de optimalisering van het leer- en leefklimaat in de school.

Een werkpunt voor de school bestaat erin om de visie van de leerplannen systematisch te bestuderen. Niet alle leerkrachten nemen de tijd om bij de

aanvang van een implementatietraject stil te staan bij de onderliggende uitgangspunten van het leerplan. Zij hebben meestal wel een goed beeld van de leerplandoelen maar weten niet altijd hoe ze die, conform met de visie van het leerplan, moeten concretiseren.

Besluitvorming De meeste leerkrachten plegen frequent met elkaar overleg om onder meer hun klaswerking op elkaar af te stemmen. Soms zijn deze overlegmomenten structureel ingebed, maar meestal gebeuren ze op informele wijze waardoor een gedragen besluitvorming uitblijft.

In de verslagen van de personeelsvergaderingen staan de gemaakte afspraken niet altijd uitdrukkelijk vermeld. Hierdoor bestaat de kans dat de leerkrachten ze over het hoofd zien en kan het gebeuren dat de naleving of de realisatie ervan in de praktijk wisselend verloopt.

Kwaliteitszorg In het kader van integrale kwaliteitszorg beschikt de school over een aantal gegevens met betrekking tot de leeropbrengsten van de leerlingen. De directeur grijpt de scores op de toetsen niet of nauwelijks aan om na analyse en interpretatie in kaart te brengen wat op schoolniveau al dan niet al goed loopt. De leerlingenresultaten vormen geen uitgangspunt om op pedagogisch-didactisch vlak prioritaire werkpunten af te bakenen en weg te werken. Tekenend is dat de resultaten op de koepeleigen eindtoetsen én de resultaten op een externe tevredenheidsenquête onder de oudste leerlingen, nog niet werden besproken met het hele leerkrachtenteam. De leerkrachten blijven zo verstoken van fundamenteel belangrijke informatie om, indien nodig, verbeteracties te kunnen opzetten en uit te voeren.

De school deed de afgelopen jaren weinig beroep op de expertise van de pedagogische begeleider om de kwaliteit van het onderwijs te helpen verhogen.

De meeste leerkrachten kopen met eigen middelen heel wat materialen aan nodig om hun aanbod meer attractief te maken. Vaak zijn hier materialen bij die nodig zijn om de leerplandoelen te bereiken. Het is aan de directeur om een overzicht te maken van alle materialen die nodig zijn om de leerplandoelen te bereiken én ervoor te zorgen dat die in voldoende mate ter beschikking staan van de leerkrachten.

Het gebruik van ICT-toepassingen om leerlingen extra oefenkansen aan te reiken is door het ontbreken van de nodige hedendaagse apparatuur niet in alle klassen mogelijk. Sommige klasleerkrachten schakelen eigen materiaal in om de leerlingen toch optimaal in de mogelijkheid te stellen om opzoekwerk te doen, teksten te schrijven, te corresponderen,

De huidige schoolrapporten zijn aan herwerking toe. Vrijwel alle rapporten getuigen van een overdreven aandacht voor de cognitieve leergebieden. Hierdoor vinden leerlingen die vooral muzisch-creatief of technisch aangelegd zijn in het rapport weinig waardering voor hun competenties. Door het gebruik van een mediaan confronteert dit rapport alle leerlingen die het wat moeilijker hebben geregeld met de eigen beperkingen. Het huidige rapport is voor deze leerlingen dan ook weinig stimulerend om aanwezige kwaliteiten verder te ontwikkelen en om werkpunten gericht aan te pakken.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van erg algemene data waaruit de klasleerkrachten en het zorgteam enkele noden van de leerlingen filteren en remediëren. Het zorgteam werkt momenteel weinig handelingsgericht en -planmatig.

De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Af en toe zet ze acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven maar organiseert de acties niet vanuit operationele doelen.

De schoolorganisatie zorgt er in beperkte mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten enigszins aan op de vooropgestelde doelen. Er is aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het schoolteam heeft tot op zekere hoogte zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een aantal teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- KA: De geïntegreerde manier van werken binnen thema's biedt ruimte voor horizontale samenhang.
- KA: De klasleerkrachten maken doordacht gebruik van de gradueel opgebouwde kalenders.
- KA: De kleuteronderwijzers hanteren een stimulerende en kindvriendelijke begeleidingsstijl en hebben hierbij oog voor denkstimulerende activiteiten, zelfsturing en zelfwerkzaamheid.
- LA: Voor wiskunde hanteren de onderwijzers een evenwichtig, samenhangend en volledig onderwijsaanbod.
- LA: De onderwijzers hebben oog voor realistische en actieve instructiemomenten en functionele werkvormen.
- LA: De meeste onderwijzers bieden zowel leerlingen die het moeilijk hebben als leerlingen met ontwikkelingsvoorsprong geregeld aangepaste oefeningen aan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De schoolleiding werkte een visie uit met betrekking tot het nascholingsbeleid en tracht deze visie te concretiseren met gerichte nascholingen die ze tot op een bepaald niveau koppelt aan prioritaire werkpunten.
- Door het gebruik van een wekelijkse nieuwsbrief komt er tijdens de personeelsvergaderingen ruimte vrij om, indien wenselijk, niveauspecifiek overleg te organiseren omtrent pedagogisch-didactische onderwerpen.
- Alle (kleuter)onderwijzers tonen zich bereid om zich via nascholing verder te professionaliseren.
- Het aantal zittenblijvers, problematische afwezigheden, verwijzingen naar het buitengewoon onderwijs, vroegtijdige schoolverlaters blijft beperkt.
- De school besteedt terecht veel aandacht aan de scharniermomenten.
- Het laagdrempelig karakter van de school zorgt ervoor dat de (kleuter)onderwijzers een goed contact hebben met de ouders en dat ze in onderling overleg snel kunnen inspelen op markante ontwikkelingsproblemen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur houdt de school op administratief en algemeen organisatorisch vlak draaiende.
- Het leerkrachtenteam toont zich erg geëngageerd en verantwoordelijk om de school verder uit te bouwen.
- De directeur maakte recent een aantal bruikbare en schoolspecifieke visieteksten aan.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- KA: In de klasbeelden kunnen de kleuteronderwijzers meer aandacht besteden aan voorstellingen van cyclische tijd en van getal- en cijferbeelden.
- KA: De kleuteronderwijzers kunnen de hoekenverrijking meer bekijken vanuit de dominante doelen.
- KA: De kleuterteam kan de kleuters meer verwoordingskansen geven zodat ze meer inzicht bekomen in gedane handelingen en gebruikte begrippen.
- LA: De klasleerkrachten kunnen meer meetstands of –circuits organiseren.
- LA: De onderwijzers kunnen meer gelijkgerichte afspraken maken omtrent het gebruik van referentiematen, algoritmen en heuristieken.
- LA: De klasleerkrachten kunnen foutenanalyses meer aangrijpen om te differentiëren binnen onder meer contractwerk.
- LA: De klasleerkrachten kunnen hoeken- of contractwerk aangrijpen om leerlingen te remediëren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De schoolleiding kan de broodnodige vernieuwingsinitiatieven die op korte, middellange en lange termijn op stapel staan overzichtelijk in kaart brengen.
- De school kan meer gebruik maken van de expertise van externen om het onderwijs mee te laten evolueren met de uitgangspunten van nieuwe leerplannen of met hedendaagse inzichten, principes, ... op goed onderwijs.
- De school kan meer gebruik maken van interne en externe expertise om alle teamleden op het vlak van kennis, vaardigheden en attitudes sterker te maken.
- Het elektronisch leerlingvolgsysteem kan aan waarde winnen door het meer te structureren op basis van de principes van handelingsgericht en handelingsplanmatig werken.
- De schoolleiding kan meer inzetten op zorgoverleg nodig om de vorderingen van alle leerlingen te bespreken en om de globale zorgwerking aan te sturen en te evalueren.
- De schoolleiding kan erover waken dat de overgangsgesprekken een formeel karakter krijgen en dat de (kleuter)onderwijzers de informatie in het leerlingvolgsysteem al doornemen tegen het begin van het schooljaar. Op die manier kunnen zij opgestarte zorg- of begeleidingstrajecten over de klassen heen zonder tijdverlies verderzetten.

Wat betreft het algemeen beleid

- De schoolleiding kan meer verantwoordelijkheid nemen om het leerkrachtenteam aan te sturen en op te volgen bij de implementatie van pedagogisch-didactische vernieuwingen.
- In het kader van algemene kwaliteitszorg kan het schoolteam de leerlingenresultaten en de resultaten van tevredenheidsenquêtes aangrijpen om na analyse pijnpunten af te bakenen en weg te werken.
- De schoolleiding kan initiatieven ontwikkelen om de aanwezige ICT-infrastructuur te optimaliseren en meer eigentijds te maken.
- De schoolleiding kan meer waardering opbrengen voor zinvolle realisaties of voor het engagement van individuele (kleuter)onderwijzers.
- Het leerkrachtenteam kan overleg organiseren met het oog op de aanmaak van een stimulerend schoolrapport waarin alle talenten en competenties van de leerlingen aandacht krijgen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Allen: De leerplannen wiskundige initiatie in de kleuterafdeling en muzische vorming in de lagere afdeling verkennen en adequaat implementeren.
- KA: De plannings-, observatie-, en bewakingsinstrumenten gericht aanpassen en de zorgwerking hierop afstemmen.
- KA: In alle klassen de algemene onderwijstijd optimaliseren.
- LA: De onderwijstijd voor het leergebied muzische vorming optimaliseren.
- Aan de leerkrachten voldoende didactische materialen ter beschikking stellen nodig om alle ontwikkelingsdoelen in voldoende mate te kunnen nastreven en de eindtermen te kunnen bereiken.
- De instelling moet maatregelen nemen om de organisatie van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, de bewoonbaarheid en de veiligheid, de gezondheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving te verbeteren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

ONGUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten:

de onderwijsinspectie oordeelt dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling opgestart.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wiskundige initiatie.
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **30-04-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Eddy LAMBERTS de inspecteur-verslaggever	Hilde DE CORT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	

9 ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen de opgelegde termijn na het ontvangen van het ongunstig advies de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

Op basis van het ministerieel besluit van 18 mei 2010 houdende delegatie van sommige bevoegdheden inzake onderwijs aan de inspecteur-generaal en conform art. 3 en 4 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de vaststelling van de criteria ter beoordeling van verbeteringsplannen van 17 januari 2014 keurde de inspecteur-generaal het ingediende verbeteringsplan goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot en met **1 januari 2019**.